

B”H

*Eitz Chayim Hee: A Torah Commentary for Environmental Learning and
Action*

Hebrew/English Source Sheet

Torah Portion of Pinchas

“Sustenance from the Source”

by Michael Rosen

The sources are presented in the order they appear in the commentary

ויקרא כה: טו

במספר שנים אחר היובל, תקנה מאת עמיתך; במספר שני-תבואות, ימכר-לך.

Leviticus 25:15

According to the number of years after the Jubilee, you shall purchase from your fellow Jew; according to the number of years of crops, he shall sell to you.

רש"י ויקרא כה: טו

“במספר שנים אחר היובל תקנה” - זהו פשוטו ליישב מקרא על אופניו על האונאה בא להזהיר, כשתמכור או תקנה קרקע דע כמה שנים יש עד היובל. ולפי השנים ותבואות השדה שהיא ראויה לעשות ימכור המוכר ויקנה הקונה, שהרי סופו להחזירה לו בשנת היובל.
הלוקח תמכור לו.

ורבותינו דרשו מכאן: שהמוכר שדהו אינו רשאי לגאול פחות משתי שנים, שתעמוד שתי שנים ביד הלוקח מיום ליום, ואפילו יש שלוש תבואות באותן שתי שנים, כגון: שמכרה לו בקמותיה.

ו”שני” אינו יוצא מפשוטו, כלומר מספר שנים של תבואות, ולא של שידפון, ומעוט שנים שנים:

Commentary of Rashi to Leviticus 25:15

“According to the number of years after the Jubilee, you shall purchase” The following is its simple meaning, to explain the verse according to its context: [The text] comes to warn against wronging [by overcharging, thereby linking verses 14-16 together (*Mizrachi*)], [namely, that] when you sell or purchase land, you should be aware of how many years remain until the [next] Jubilee, and according to [that number of] years and the crops that it is fit to yield, the seller should sell and the buyer should buy. For indeed, he will eventually return it to him in the Jubilee year. Thus, if there are [only] a few years [left until the next Jubilee year], and this one sells it for a high price, the purchaser has

been wronged. And if there are many years [left until the next Jubilee year], and he will eat many crops from it [until Jubilee-if the purchaser had purchased the land for a low price], the seller has been wronged. Therefore, it must be purchased according to the time [left until the next Jubilee]. And this is [the meaning of] what it says, תבואת ימפר במספר שני “according to the number of years of crops, he shall sell to you.” “According to the number of years of crop yields that it will remain in the hands of the purchaser, you shall sell it to him.” Now, [the word שני can mean “years of” or can mean “two.” Thus,] our Rabbis have expounded from here (see end of this *Rashi* for clarification), that one who sells his field is not permitted to redeem it in less than two years, that it must remain in the purchaser’s possession for exactly two years to the day, even if there are three crops during those two years, for example, if he sold it to him with crop standing in it [and then the ensuing years brought two more yields of produce. In that case, the seller cannot redeem after one year, claiming that two years’ crops have been issued,] for the word שני [which could mean two, i.e., two yields] does not leave its simple meaning [that it means years,] referring to [the number of years that elapse and] specifically, years that elapse with a yield of crop, but not years of blight. [Now, if the word שני means “years” and not two, then how do our Rabbis expound it to mean “two years”?] Because [the term שני is plural, and] the minimum quantity implied by שנים is two. — [*Arachin* 29b; *Mizrachi*]

תלמוד בבלי כתובות קי:

בשלמא מדרך לעיר דבדרך שכיחי כל מילי בעיר לא שכיחי כל מילי אלא מעיר לדרך מ"ט מסייע ליה לרבי יוסי בר חנינא דא"ר יוסי בר חנינא מנין ששיבת כרכים קשה שנאמר (נחמיה יא) ויברכו העם לכל האנשים המתנדבים לשבת בירושלים:

Talmud Bavli Ketubot 110b

GEMARA. One may readily grant [the justice of the ruling that a wife may not be compelled to move] FROM A CITY TO A TOWN, since everything [necessary] is obtainable in a city while not everything is obtainable in a town. On what grounds, however, [can she not be compelled to move] FROM A TOWN TO A CITY? — [This ruling] provides support for R. Jose b. Hanina who stated, ‘Whence is it deduced that city life is difficult? [From Scripture] where it is said, And the people blessed all men that willingly offered themselves to dwell in Jerusalem.’⁸

רש"י תלמוד בבלי כתובות קי:

"ישיבת כרכין קשה" - שהכל מתיישבין שם ודוחקין ומקרבין הבתים זו לזו ואין שם אויר, אבל בעיר יש גינות ופרדסים סמוכים לבתים ואוירן יפה.

Rashi- Talmud Ketubot 110b

Difficulty of dwelling in big cities – overcrowding is caused by the many living there, and the proximity of houses causes a lack of air but in small cities there are gardens and orchards next to the houses (translation – gideon aronovich)

משנה כתובות יג:י

שלוש ארצות לנישואין--יהודה, ועבר הירדן, והגליל. אין מוציאין מעיר לעיר, ולא מכרך לכרך; אבל באותה הארץ--מוציאין מעיר לעיר ומכרך לכרך, אבל לא מעיר לכרך ולא מכרך לעיר. מוציאין מנווה הרע לנווה היפה, אבל לא מנווה היפה לנווה הרע; רבן שמעון בן גמליאל אומר, אף לא מנווה הרע לנווה היפה, מפני שהנווה היפה בודק.

Ketubot: Chapter 13: Mishnah 10

There are three countries regarding marriage: Judea, Trans-Jordan, and Galilee. One may not take out from town to town, and from city to city; but within the same country, one may take out from town to town, but not from a town to a city, and not from a city to a town. One may take out from a bad dwelling to a good dwelling, but not from a good dwelling to a bad dwelling. Rabban Shimon ben Gamliel says, Not even from a bad dwelling to a good dwelling, because a good dwelling tests. (translation-moreshet.net)

Unless otherwise noted, all English Translations from Judaica Press, available online at www.chabad.org